

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Пејчић, Стојана, Александар
Датум и место рођења	4.3.1968. године Лесковац

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	/
Звање	Професор физичке културе
Година уписа	1987/1988. година
Година завршетка	1997.
Просечна оцена	7,23 (седам 23/100)

Магистер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	/
Звање	Магистар наука физичке културе
Година уписа	2002/2003. године
Година завршетка	2015. године
Просечна оцена	8,67 (осам 67/100)
Научна област	Физичко васпитање и спорт
Наслов завршног рада	Експлозивна снага ногу играча фудбала и фудсала

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	Докторске академске студије
Година уписа	2015/2016.
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	8,64 (осам, 64/100)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Специјални програм спортских игара и развој моторичких способности и специфично моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом
Име и презиме ментора, звање	Др Миодраг Коцић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-002/18-010 од 22.3.2018. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	94
Број поглавља	13
Број слика (шема, графикона)	2
Број табела	40
Број прилога	2

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Pejčić, A., & Kocić, M. (U štampi). Ефекти специјалног програма вежбања на развој специфично моторичких способности у спортским играма код адолесцената са менталном ретардацијом. <i>Facta Universitates, Series Physical Education and Sport.</i></p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>На узорку од 60 испитаника адолесцената са дијагностикованом лако менталном ретардацијом подељених у две групе, са једнаким бројем испитаника, применом батерије тестова из спортских игара фудбала и кошарке (по четири) утврђивани су ефекти експерименталног програма спортских игара на побољшање специфично моторичких способности. На основу резултата закључује се да специфични програм вежбања спроведен у оквиру дванаестонедељних часова специјално дозираних спортских активности је значајно допринео развоју специфично моторичких способности у оквиру спортке игре фудбала и кошарке.</p>	M24
2	<p>Mitić, D., Kocić, J., Pejčić, A., & Ignjatović, E. (2017). Frame football – Nova sportska aktivnost za decu sa cerebralnom paralizom. <i>Zbornik sažetaka, 4. Međunarodna naučna konferencija, "Antropološki i teoantropološki pogled na fizičke aktivnosti od Konstantina Velikog do danas"</i>, 60.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>Церебрална парализа се дефинише као група непрогресивних, али често променљивих моторних оштећења узрокованих лезијом ЦНС-а у раним стадијумима развоја. Постоји много спортова за особе са ЦП, а на глобалном нивоу бригу о спортским активностима ове популације води CPISRA. Фудбал 7 је један од спортова који је у програму Параолимпијских игара, а играју га особе са ЦП. Међутим, овај спорт не могу да играју особе са тежим моторним оштећењима, па се дошло на идеју креирања новог спорта – фудбал у раму (eng. frame football). Frame football је настао у Великој Британији 2013. године као део пројекта неког локалног клуба.</p>	M33
3	<p>Đorđević, S., Pivač, N., Jorgić, B., Milenković, S., Novaković, V., & Pejčić, A. (2016). Zastupljenost deformiteta nogu kod dece predškolskog uzrasta u Republici Srbiji: Sistematsko pregledno istraživanje. <i>ASPEKT - Zbornik radova naučno-stručnog skupa Univerziteta singidunum Savremeni aspekti fizičkog vaspitanja, sporta i rekreacije</i>, (pp. 98–106). Beograd: Fakultet za fizičku kulturu i menadžment u sportu, Univerzitet Singidunum.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>На узорку од 111 истраживања утврђивана је заступљеност деформитета ногу код деце предшколског узраста у Републици Србији. Деформитет ногу дијагностификован је код 773 детета на укупном узорку од 3205. предлаже се метод Наполеона Воланског и соматоскопска метода. акође, постоји заступљеност неправилног постуралног статуса ногу велики, односно да свако четврто дете предшколског узраста у Србији има нарушен постурални статус ногу.</p>	M34

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА   **НЕ**

Образложење

Прецизно дефинисани циљеви, комплексна методологија истраживања, прегледно изнети резултати и одговарајућа дискусија, омогућили су доношење значајних закључака. Истраживање је самостално и оригинално дело с обзиром на актуелност проблема истраживања, оправданости узорка испитаника, примењену методологију, одабир мерних инструмената и начин спровођења истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

У уводу кандидат обрађује подпоглавља дефиниције основних појмова, са посебним освртом на менталну ретардацију, моторичке и специфично моторичке способности, као и фудбал и кошарку као колективне спортске игре. У другом поглављу, преглед истраживања анализирана су истраживања која су директно везана за програме спортских игара који утичу на трансформацију моторичких и специфично моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом. Такође, дат је и осврт на приказана истраживања у раду. Предмет у оквиру овог истраживања јесу специјални програм спортских игара фудбала и кошарке, моторичке и специфично моторичке способности адолесцената са менталном ретардацијом, као и ефекти специјалног програма на трансформацију моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом. У четвртном поглављу кандидат прецизно дефинише циљ и задатке истраживања. Циљ истраживања у овом раду јесте утврђивање ефеката експерименталног програма спортских игара на побољшање моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом. Задаци истраживања су: утврдити стање моторичких и специфично моторичких способности испитаника; поделити испитанике у две групе, експерименталну и контролну; спровести експериментални програм спортских игара, и регуларне часове физичког васпитања; утврдити након експерименталног програма стање моторичких и специфично моторичких способности код експерименталне и контролне групе испитаника; утврдити да ли специјално дизајнираним програм спортских игара може да се побољша стање моторичких и специфично моторичких способности; утврдити да ли постоји статистички значајна разлика између експерименталне и контролне групе испитаника на иницијалном мерењу у моторичким и специфично моторичким способностима; утврдити да ли постоји статистички значајна разлика између експерименталне и контролне

групе испитаника на финалном мерењу у моторичким и специфично моторичким способностима. Хипотезе истраживања истичу као очекивања да: X_1 Оствариће се статистички значајни позитивни ефекти примењеног експерименталног програма спортских игара усмереног на моторичке способности код испитаника, адолесцената са менталном ретардацијом. X_2 Оствариће се статистички значајни позитивни ефекти примењеног експерименталног програма спортских игара усмереног на специфично моторичке способности код испитаника, адолесцената са менталном ретардацијом. X_3 Постоји статистички значајна разлика у моторичким способностима, између експерименталне и контролне групе на иницијалном мерењу. X_4 Постоји статистички значајна разлика у специфично моторичким способностима између експерименталне и контролне групе на иницијалном мерењу. X_5 Постоји статистички значајна разлика у моторичким способностима, између експерименталне и контролне групе на финалном мерењу. X_6 Постоји статистички значајна разлика у специфично моторичким способностима, између експерименталне и контролне групе на финалном мерењу. У истраживању учествовало је 60 адолесцената са дијагностикованом менталном ретардацијом, старости од 13 до 17 година који похађају старије разреде (од петог до осмог разреда) у основним школама и средњим школама „14. октобар“, из Ниша и „11. октобар“ из Лесковца, подељени у две групе. У овом истраживању заступљени су мерни инструменти за процену антропометријских карактеристика (два мерна инструмента) приказани подаци наведених антропометријских мера нису били подвргнути статистичкој обради, већ су служили само као идентификације висине и масе тела испитаника на којима је вршено ово истраживање, моторичких способности (шест мерних инструмента) и специфично моторичких способности (седам мерних инструмента). Затим опис мерних инструмента, организацији мерења, експериментални поступак и методама обраде података који су омогућили добијање поузданих резултата о утврђивању разлика у моторичким и специфично моторичким способностима код испитаника под утицајем експерименталног третмана на финалном мерењу.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Претпоставка да ће код тестираних способности доћи до статистички значајног побољшања, имала је утемељење најпре у одлично осмишљеном експерименталном третману. Други разлог био је узорак испитаника сачињен од адолесцената са дијагностикованом лако менталном ретардацијом. Ова докторска дисертација је испитивала утицај дванаестонедељног специфичног програма спортских игара на базичне моторичке и специфично моторичке способности испитаника адолесцената са дијагностикованом менталном ретардацијом. Овај специфични програм спортских игара је упоређивала са програмом предвиђеним Министарством просвете науке и технолошког развоја Републике Србије, за адолесценте са менталном ретардацијом. Резултати ове дисертације указују да је специфични програм спортских игара након 12 недеља примене допринео побољшању резултата експерименталне групе испитаника у простору, како моторичких способности, тако и у простору специфично моторичких способности. Упоредне анализе експерименталне групе испитаника након спроведеног специфичног програма вежбања показала је да су моторичке и специфично моторичке способности експерименталне групе статистички значајно веће у односу на контролну групу испитаника.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Научни допринос докторске правилно је формулисан. Ова докторска дисертација, кроз истраживање које је спроведено, показује како је осмишљени програм спортских игара са тачно одређеном дозирањем и начином организације омогућио побољшање у оквиру простора моторичких и специфично моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом. У научном погледу ово истраживање допуњује не тако богату литературу о ефектима специјалног програма особа са менталном ретардацијом на тестиране способности. Резултати спроведеног истраживања могу бити од користи поред самих испитаника и директним асистентима у реализацији програма спортских игара. Такође, добијена сазнања спроведеног истраживања могу бити од великог значаја за израду одговарајућих модела програма за развој способности простора базичне и специфичне моторике адолесцената са дијагностикованом лако менталном ретардацијом. Свеобухватност развоја, како моторичког простора, тако и простора специфичне моторике у оквиру спортских игара фудбала и кошарке код испитаника са дијагностикованом лако менталном ретардацијом адолесцентног узраста оба пола, указује да је сам специфичан и посебно конструисан програм спортских игара био у складу са тенденцијама решавања ученог проблема истраживања. На основу тога се долази до закључка да су циљеви и хипотезе истраживања у складу са постигнутим резултатима и у потпуности прихваћени.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Истраживање је самостално и оригинално дело с обзиром на актуелност проблема истраживања, оправданости узорка испитаника, примењену методологију, одабир мерних инструмента и начин спровођења истраживања. Ово истраживање је показало да правилно планирање третмана базирајући се на анализи реалних показатеља, резултује побољшање способности адолесцената са дијагностикованом лако менталном ретардацијом.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Резултати ове дисертације показали су значајне промене у параметрима моторичких и специфичних моторичких способности адолесцената са менталном ретардацијом изазване дванаестонедељним програмом спортских игара. Прецизније, промене у оквиру моторичких способности које су се издвојиле статистичком значајношћу јесу промене у оквирима пре свега параметара снаге, брзине и флексибилности. Промене нису статистичком значајношћу евидентирани у базично моторичком простору координације, како експерименталне, тако и контролне групе испитаника. Дванаестонедељни програм вежбања довео је до статистички значајних високих промена специфичних моторичких способности у свим варијаблима које се односе на спортске игре фудбал и кошарка, посебно у активностима вођења лопте.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије	04- 647/5		
Датум именовања Комисије	1.6.2017. године		
Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Драгана Берић, редовни професор	председник	
	Физичко васпитање и спорт	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
2.	Др Миодраг Коцић, редовни професор	ментор, члан	
	Физичко васпитање и спорт	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
3.	Др Марко Александровић, редовни професор	члан	
	Физичко васпитање и спорт	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
4.	Др Ленче Алексовска-Величковска, редовни професор	члан	
	Физичко образовање спорт и здравље	Факултет за физичко образовање спорт и здравље у Скопљу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
Датум и место: 12.4.2018. године у Нишу.			